

MEDICÍNA PRE PRAX – SPRÁVA Z 3. ROČNÍKA KONGRESU LEKÁROV PRVÉHO KONTAKTU

City Hotel Bratislava v Bratislave sa v dňoch 6. – 7. septembra 2007 stal po druhýkrát miestom konania Kongresu lekárov prvého kontaktu. 3. ročníka podujatia Medicína pre prax sa aj napriek nepriazni počasia zúčastnilo vyše 300 účastníkov, 22 prednášajúcich a 33 vystavovateľov.

Via pract., 2007, roč. 4 (10): 489–491

Odborný program v prvý kongresový deň začal blokom **Hematológia (garant: MUDr. Jan Hudeček, CSC.)**. Dr. E. Flochová v prednáške *Anémia v klinickej praxi* oboznámila prítomných so základnými príznakmi tohto ochorenia, ako aj s jej klasifikáciou. Anémia môže byť prejavom krvnej choroby *siu generis*, oveľa častejšie je však sprievodným prejavom iného základného ochorenia. Patrí medzi najčastejšie chorobné prejavy v medicíne. Druhú prednášku s názvom *Tromboembolická choroba* za neprítomnú kolegyňu Dr. M. Dobrotovú predniesla opäť Dr. E. Flochová. Tromboembolická choroba predstavuje významný zdravotnícky, ale aj sociálno-ekonomický problém. Vzhľadom na to, že komplikácie trombozy sú veľmi vážne (napr. fatálna embolizácia do pľúc), je veľmi dôležitá prevencia, ktorá bola zdôraznená aj v prednáške. Metódy na prevenciu a liečbu venózneho tromboembolizmu rozdelila autorka nasledovne: „1. zamerané proti žilovej stáze (elastická kompresívna bandáž, kompresívne pančuchy, intermitentná pneumatická kompresia, polohovanie DK), 2. zamerané proti koagulačným zmenám (fibrinolytiká, štandardný heparín, nízkomolekulové heparíny...)“. Posledný príspevok v tomto bloku – *Maligní onemocnění krvetvorby v klinickej praxi* patril jeho garantovi, Dr. J. Hudečkovi. V prednáške upozornil na to, že lekári prvého kontaktu sa s chorými s malígnymi ochoreniami krvotvorby (hemoblastózami) stretávajú v prodromálnej fáze ich ochorenia, počas ich liečby a po jej ukončení. Príznaky

hemoblastóz môžu byť veľmi pestré a sú podmienené ako poruchou funkcie krvotvorby, tak patologickou akumuláciou alebo proliferáciou nádorových buniek. Poznanie a včasné zachytenie relapsu hemoblastózy má zásadný význam pre prognózu pacienta.

Druhý odborný blok patril **Preventívnej kardiológii (garant: prof. MUDr. Viliam Bada, CSC.)**. Úvod patril prednáške prof. V. Badu *Riziká fajčenia pre kardiovaskulárny systém*. Táto vždy aktuálna problematika bola prítomným podaná veľmi naliehavým spôsobom a vyzvala všetkých k zamysleniu sa nad faktom, že fajčenie je na jednej strane jedným z najväčších rizikových faktorov, proti ktorému sa ve-

dú finančne nákladné kampane, no na druhej strane oveľa viac peňazí putuje k pestovateľom tabaku. Smutné boli viaceré fakty v tejto prednáške, okrem iného aj ten, že Slovensko je vo fajčení 13-ročných detí na prvom mieste vo svete. Prof. D. Pella sa v prednáške *Dyslipoproteínémie so zvláštnym zreteľom na metabolický syndróm* venoval predovšetkým liečbe dyslipidémie s nízkou hladinou HDL cholesterolu a zvýšenou hladinou triacylglycerolov (označovaná aj ako diabetická dyslipidémia). Donedávna bol v jej liečbe vyhradený priestor pre fibráty a kyselinu nikotínovú, v poslednej dobe sa však otvoril priestor aj pre statíny, liekovú skupinu, ktorá dominantne pôsobí na hladinu LDL cholesterolu a má rozdielny potenciál, pokiaľ ide o ovplyvnenie HDL cholesterolu a triacylglycerolov. Metabolického syndrómu, epidémie 21. storočia sa vo svojej prednáške *Komplexný význam prevencie artériovej hypertenzie (so zvláštnym zreteľom na metabolický syndróm)* dotkla aj doc. S. Filipová. Diagnóza AH predstavuje celoživotné diagnostické konštatovanie, preto musí byť výber liečby nasmerovaný tak, aby nezhoršoval aktuálny rizikový profil hypertonika, ani nezhoršoval jeho budúcu kvalitu života a prognózu. V poslednej prednáške tohto bloku, *Štúdia ADVANCE – nové prístupy k prevencii vaskulárnych komplikácií u pacientov s diabetom 2. typu*, prof. D. Pella priblížil prítomným štúdiu ADVANCE a najčerstvejšie výsledky časti tejto štúdie, ktoré boli prezentované len pár dní dozadu, na Európskom kardiologickom kongrese vo Viedni, ktorého sa prednášajúci sám zúčastnil.

Po obedňajšej prestávke pokračoval program **sympóziom hlavného sponzora podujatia, spoločnosti Teva**, v ktorom odzneli dve prednášky, *EBM (medicina dôkazov) v liečbe dyslipidémii* Dr. L. Fábryovej, a *Vieme účinne redukovať pády a osteoporotické fraktúry* Dr. P. Masaryka.

Blok **Metabolický syndróm a obezita** (garant: **MUDr. Ľubomíra Fábryová**) otvoril svojou prednáškou *Epidemiológia intraabdominálnej obezity a pridružených komorbidít* doc. B. Krahulec. Prítomných oboznámil s veľkým rizikom tejto obezity a v jej diagnostike zdôraznil význam správneho merania obvodu pásu. „Obvod pásu u mužov nad 94 cm a u žien nad 80 cm predstavuje základný diagnostický predpoklad pre výskyt metabolického syndrómu a súčasne určuje stupeň kardiovaskulárneho rizika pacientov“, uviedol doc. Krahulec. *O novej koncepcii v manažmente kardiovaskulárneho rizika u diabetikov 2. typu* hovorila Dr. L. Fábryová. Poukázala na to, že obezita a zvyšovanie hmotnosti sú hlavnými rizikovými faktormi pre rozvoj DM 2. typu. „Rozsah „problému“ nadhmotnosti, obezity, metabolického syndrómu (prediabetes) a diabetes mellitus 2. typu nás v súčasnosti oprávňuje hovoriť o pandémii „diabetesity“ ako nositeľa mnohopočetných kardiometabolických rizikových faktorov spojených s vysokou kardiovaskulárnou morbiditou a mortalitou“, uviedla dr. Fábryová. O dramatickom náraste hmotnosti dospelých, ale aj detí a adolescentov hovoril vo svojej prednáške – *Epidémia obezity: súčasné a budúce možnosti ovplyvnenia kardiovaskulárneho rizika* Dr. J. Števlík.

Ďalším bodom v programe prvého kongresového dňa bolo **sympóziom spoločnosti Abena**, v ktorom zástupca firmy pán P. Privracký informoval prítomných lekárov prvého kontaktu o správnom postupe pri predpisovaní pomôcok pre inkontinentných. Hovoril o *správnom výbere plienky z pohľadu*

zabezpečenia dostatočného mesačného množstva pomôcok s primeranou sacou kapacitou.

Záver odborného programu patril bloku **Pochybenia v praxi – pôsobnosť Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v ich riešení a prevencii** (garant: **MUDr. Eva Vivodová**). Úvodná prednáška *Pôsobnosť Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti* (Dr. E. Vivodová) priblížila prítomným činnosť a fungovanie tohto úradu. V druhej prednáške *Nepodceňujte anamnestické údaje!* vo forme kazuistiky Dr. B. Černáková vyzvala prítomných lekárov, aby vo svojej praxi dôkladne dbali na anamnestické údaje, pretože ich dôkladná znalosť a správne vyhodnotenie môže zachrániť ľud-

ský život, resp. môže zabrániť nečakaným zvratom vo vývoji zdravotného stavu pacienta. V poslednej prednáške *Zavádzanie stratégie bezpečnosti pacienta v zdravotníckych zariadeniach* Dr. E. Sladká hovorila o medzinárodných odporúčaniach a Výzve WHO na zlepšovanie bezpečnosti pacientov, ďalej o súčasnej situácii na Slovensku a o doterajších aktivitách ÚDZS v zavádzaní stratégie bezpečnosti

pacienta a o metodickom usmernení vydanom úradom pre zdravotnícke zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Po náročnom, ale na nové informácie a poznatky bohatom odbornom programe prvého dňa si mohli prítomní lekári oddýchnuť a zabaviť sa na spoločenskom večeri, ktorý pre nich pripravil organizátor podujatia spoločnosť Solen, s.r.o. Túto možnosť využili mnohí lekári, ktorí pri bohatom občerstvení a príjemnej hudbe tancovali, alebo viedli rozhovory s kolegami z praxe do neskorých večerných hodín.

V piatkové ráno bol prvý na programe blok s názvom **Aktívna a pasívna profylaxia, vakcíny** (garant: **MUDr. Zuzana Košťálová**). Autori prednášok v tomto bloku pripravili zaujímavé interaktívne prezentácie, pri ktorých zapojili do aktivity aj prítomných. Tí pomocou špeciálneho hlasovacieho zariadenia mohli reagovať na pripravené otázky týkajúce sa problematiky očkovania, ktoré boli následne vždy vyhodnotené. Dr. Z. Košťálová hovorila o *očkovaní dospelých v Slovenskej republike a vo svete*, Dr. P. Lipták o *zabezpečení očkovania v ambulancii praktického lekára pre dospelých* a Dr. L. Šišková o *očkovaní osôb pred cestou do zahraničia*. Tieto prezentácie boli veľmi poučné a stretli sa s veľkým ohlasom prítomných lekárov, ktorí sa vo veľkom počte zapojili aj do voľnej diskusie. Možno povedať, že problematika vakcinácie patrí k najhorúcejším v ambulancii praktických lekárov.

Po prvom odbornom bloku druhého dňa nasledovalo v programe **sympóziom Poistovne UNION**, v ktorom sa hovorilo o *manažmente poistenca v projekte Zdravé komunity*.

V ďalšom **sympóziu, ktoré patrilo hlavnému sponzorovi podujatia, spoločnosti sanofi-aventis** odzneli tri prednášky. Ako prvý vystúpil so svojou prezentáciou Dr. F. Cibulčík, ktorý hovoril o *novinkách v sekundárnej prevencii cievnych mozgových príhod*. Dr. J. Kasper venoval svoju prednášku *významu protidoštičkovej liečby u pacienta s polyvaskulárnym ochorením*. Na záver Dr. J. Števlík priblížil

prítomným výsledky štúdie DREAM a jej odkaz pre prax.

V programe nesmel chýbať ani obľúbený **blok o akútnej medicíne**, ktorého garantom bol už tradične **h. doc. MUDr. Viliam Dobiáš, PhD.** Na úvod odznela prednáška spoločnosti Medirex – *Elektronické laboratórium – rýchla cesta k výsledku*. Po nej už nasledovali prezentácie **h. doc. V. Dobiáša** a **Dr. T.**

Bulíkovvej. Prvá prednáška pojednávala o *diferenciálnej diagnostike kolapsových stavov*, o možnosti diagnostiky v teréne, liečbe a prevencii tých kolapsových stavov, kde prevencia môže byť tak účinná, že k synkope nedôjde. Zvláštnu pozornosť venovala **Dr. T. Bulíková** symptomatológii a urgentnej liečbe arytmiogénne podmienených srdcových synkop. **Doc. Dobiáš** hovoril o *manažmente liekových intoxikácií v prvej línii*. Vo svojej prvej prednáške spomenul najnovšie resuscitačné a prednemocničné eliminačné postupy podľa medzinárodných odporúčaní z roku 2005, ako aj kritickú revíziu používania základných antidótov zo zorného uhla limitovaného vybavenia v prednemocničnej fáze liečby. Vo svojej druhej prednáške s názvom *Akútne stavy spojené s hypertenziou* upozornil na to, že práve pacienti s hypertenziou sú dôvodom veľmi častých výjazdov záchranej zdravotnej služby, ktoré sú veľakrát aj zbytočné. Preto vyzval prítomných lekárov prvého kontaktu na lepšiu spoluprácu s pacientmi, na lepšiu osvetu o informovanosť o samotnej chorobe, o liečbe, či o význame preventívnych opatrení. Upozornil lekárov na najčastejšie nedostatky zistené v reálnych domácich podmienkach a pokúsil sa o analýzu ich vzniku v súvislosti s nedostatkom vedomostí, osvetu, či neschopnosťou vzájomnej komunikácie.

Ešte pred obedom odznela prednáška *Spánkové poruchy dýchania*, ktorú predniesla **M. Kubovčáková** v rámci *sympózia Spánkového laboratória Buona Notte*.

Po obedňajšej prestávke nasledovalo sympóziu spoločnosti Danone, v ktorom odzneli dve prednášky: *Funkčné potraviny* (**Dr. Székelyová**) a *Funkčné potraviny v praxi – Lactobacillus casei* (**I. Čierna**).

Ďalším, predposledným blokom odborného programu bola *Alergológia* (**garant: doc. MUDr. Mária Šustrová, CSc.**). **Dr. P. Čižnár** vo svojej prednáške hovoril o *imunopatogenetických me-*

chanizmoch alergie. Upozornil aj na fakt, že alergia už nie je iba čisto medicínskym problémom. Popri enormným nákladom na lieky predstavuje významné obmedzenia v stravovaní, fyzických aktivitách, ale aj v spoločenskom uplatnení veľkého počtu jednotlivcov. Druhá prednáška bola venovaná *astme a iným pľúcnyim chorobám* a predniesol ju **doc. Š. Urban**. Upozornil na problémy pri diagnostikovaní astmy, predovšetkým na problém odlišenia astmy od chronickej obštrukčnej choroby pľúc. V poslednej prednáške tohto bloku hovorila **Dr. K. Bergendiová** o *alergiách v každodennej praxi lekára* a uviedla niekoľko kazuistik. Zdôraznila význam stanovova-

nia vydychovaného oxidu dusíka (FENO) ako významného, neinvazívneho a časovo nenáročného markera zápalu dýchacích ciest, ktorý pomáha aj pri diferenciálnej diagnostike bronchiálnej astmy.

Záver podujatia patril bloku *Právo a praktický lekár* (**garant: JUDr. MUDr. Peter Kováč, PhD.**). V prvej prednáške s názvom *Právne a súdnozálečné aspekty posudzovania týrania a zneužívania blízkej a zverenej osoby* **Dr. N. Moravanský** hovoril o nie jednoduchéj problematike diagnostiky týrania či zneužívania, a to nielen z hľadiska medicínskeho, ale aj právneho. Prítomným lekárom odporučil ako postupovať v prípadoch, keď majú podozrenie, že niekto je týraný a zneužívaný. V druhej prednáške *Právna povaha zdravotnej dokumentácie* sa **Dr. Kováč** zaoberal niektorými praktickými problémami súvisiacimi so zdravotnou dokumentáciou. Posledná prezentácia bola venovaná *problémom a úskaliam prehliadky mŕtvych*. Prednášajúci upozornili na potrebu dostatočnej skúsenosti a špecifických odborných znalostí, ako i povinnosti, ktoré prehliadajúcemu lekárovi vyplývajú z platných právnych predpisov. I keď už bolo neskoré predvíkendové popoludnie, do konca programu vydržala veľká skupina účastníkov, ktorí na záver posledného bloku otvorili a viedli dlhú, ale podnetnú diskusiu, keďže právna problematika sa bytostne dotýka každého ambulatného lekára.

Spoločnosť Solen, s.r.o s odbornou garanciou Internistickej spoločnosti SLK už po tretíkrát zorganizovala pre lekárov prvého kontaktu kvalitné vzdelávacie podujatie. Už teraz sa môžete tešiť na 4. ročník kongresu, ktorý sa uskutoční už tradične začiatkom septembra v rovnakých priestoroch City Hotelu Bratislava. Presný termín podujatia v roku 2008 sa dozviete v niektorom z najbližších čísel časopisu *Via Practica*.

Mgr. Andrea Dúbravčíková
redaktorka časopisu *Via Practica*

